

Η χρήση του τελικού ?ν

Σύμφωνα με την νεοελληνική γραμματική, το τελικό ?ν διατηρείται στις εξής περιπτώσεις:

στο αριθμητικό *έναν*, στα άρθρα *τον*,
την,
στην αντωνυμία
την και,
στα άκλιτα
δεν,
μην,
και,
σαν,
όταν η ακόλουθη λέξη αρχίζει από φωνήεν, σύμφωνο στιγμιαίο ή δίφθογγο (*κ, π, τ, μπ, ντ, γκ, τσ, τζ, ξ, ψ*).

π.χ. *τον άνεμο, την ντουλάπα, στον ξενώνα, έναν ψαρά.*

Θηλυκά ουσιαστικά σε ?εια και ?ια

Την κατάληξη *-εία* έχουν τα θηλυκά ουσιαστικά που παράγονται από τα ρήματα με κατάληξη *-εύω*, όπως για παράδειγμα, *νηστεύω - νηστεία, ληστεύω - ληστεία* κ.ά.

Προσοχή όμως γιατί υπάρχουν κάποιες περιπτώσεις, όπου ενώ τα θηλυκά ουσιαστικά έχουν την κατάληξη *-εία*, οι παρακάτω σύνθετες λέξεις που έχουν ως δεύτερο συνθετικό τους τέτοια θηλυκά γράφονται με *ι*:

δουλεύω - δουλεία, αλλά *εθελοδοουλία, κοιλιοδουλία.*
καπηλεύομαι - καπηλεία, αλλά *αρχαιοκαπηλία, πατριδοκαπηλία.*
λατρεύω - λατρεία, αλλά *αρχαιολατρία, φυσιολατρία, τυπολατρία.*
πορεύομαι - πορεία, αλλά *βραδυπορία, αεροπορία, πρωτοπορία.*

Το ρήμα άγω και οι χρόνοι του

Το ρήμα *άγω* το συναντούμε συχνά ως δεύτερο συνθετικό σε ρήματα όπως *εξάγω, εισάγω, παράγω, προάγω* και πολλές άλλες προθέσεις. Τα ρήματα αυτά σχηματίζουν στιγμιαίους χρόνους τους με θέμα *αγαγ-*, και τους εξακολουθητικούς χρόνους με

Γραμματική

Αναρτήθηκε από τον/την Βασιλειάδη Γεώργιο

Σάββατο, 17 Σεπτέμβριος 2011 20:51 - Τελευταία Ενημέρωση Δευτέρα, 19 Σεπτέμβριος 2011 05:46

θέμα

αγ-.

Θα χρησιμοποιήσουμε ως παράδειγμα το ρήμα *παράγω*, για να δούμε πως σχηματίζονται οι χρόνοι του [τα στοιχεία είναι τυχαία]

:

ενεστώτας - *η Κρήτη παράγει πολύ καλό λάδι*

παρατατικός - *παρήγε περισσότερο λάδι από εσπεριδοειδή*

αόριστος - *το 1987 παρήγαγε 140.000 τόνους ελαιόλαδο*

εξακολουθητικός μέλλοντας - *Στόχος είναι να παράγει περισσότερους από 250.000 τόνους ετησίως*

στιγμιαίος μέλλοντας - *Τον επόμενο μήνα θα παραγάγει για πρώτη φορά και ελαιοσάπουνα*

υπεσυντέλικος - *Είχε παρήγαγε αρκετό λάδι, πριν την πτώση των τιμών διεθνώς*

παρακείμενος - *Έχει παραγάγει και ζαφορά χωρίς επιτυχία όμως*